

जन आकाश

Jana Aakash National Weekly

राष्ट्रिय साप्ताहिक

वर्ष- १६, अंक- १९, २०८० साल पुस ३ गते मंगलबार (Dec 19, 2023)

www.janaakash.com.np

जन आकाश मिडिया प्रा.लि. बाट प्रशारित

www.janaakash.com.np

अनलाइन सञ्चालन भइ रहेको हुदा तपाइ हरूको सल्लाह, सुझाव, व्यवसायिक विज्ञापन आदान प्रदानको लागि विज्ञापन एजेन्सी, कम्पनी, शुभचिन्तक, पाठक वर्ग लगायत माहानुभावहरुले निम्न ठेगानामा सम्पर्क गर्न अनुरोध छ ।

जन आकाश युवा कोष स्थापना गर्न लागेको हुनाले उक्त कोषमा रकम जम्मा गरी आफ्नो स्मृतिका नाम हरू जोडेर जन आकाशको बापिकोत्सवमा पुरस्कार वितरण गर्ने योजना रहेको हुँदा इच्छुक व्यक्ति, सघ-संस्था हरूले सम्पर्क राख्न अनुरोध गरीन्छ ।

सम्पर्क : ४१६७५७८ (बागबजार)

मोबाइल: ९८५१०८७१५६

Email : janaakash.com.np@gmail.com

काठमाडौंमा २६४ वटा बस बिसौनी निर्माण गर्ने महानगर पालिकाको तयारी

काठमाडौं- काठमाडौं महानगरपालिकाले २६४ ठाउँमा बस बिसौनी निर्माण गर्ने योजना बनाएको छ । यातायात प्रणालीको सुधारका लागि बसको रुट मिलाउने, पेलिकन क्रसिङ लाइट विस्तार गर्दै जाने, एकतर्फी सडकहरुको व्यवस्थापन गर्ने, मोटरसाइकल ग्यारेज सञ्चालनका लागि मापदण्ड बनाउने, सडकमा कोन र डिभाइडरको व्यवस्थापन गर्ने, पेट्रोल पम्प व्यवस्थापन गर्ने, सडक संकेत र चिन्ह व्यवस्थापन गर्नेलगायत काम गर्ने तयारी पनि महानगरले गरेको छ ।

यससँगै दैनिक उपभोग्य वस्तुको ढुवानी, मालवाहक सवारी, विद्यालयका बसहरुको समय निर्धारण गर्ने, पार्किङ व्यवस्थापन गर्ने, विद्यालयमा यातायात प्रणाली सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछन् । २९ औं महानगर दिवस २०८० का अवसरमा महानगरपालिकामा आयोजना गरिएको महानगरपालिका र ट्राफिक प्रहरी बिच समन्वय तथा सहकार्य सम्बन्धी अन्तरक्रियामा यस सम्बन्धी जानकारी दिइएको हो ।

कार्यक्रममा महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बसन्त अधिकारीले, संघीय राजधानी सहर क्षेत्र

» बाकी ६ पृष्ठमा

हल्लानै हल्लाको देश कतिन्जेलसम्म बनाउने

■ मोहन कार्की

काठमाडौं- नेपालका नेपालीहरु विदेशमा मात्रै भण्डै ६० लाखको हाराहारीमा काम गर्न, पढ्ने वाहानामा गएको भन्ने छ । यता देशमा रोजगार नभएको हुनाले विदेशिनु परेको धेरै युवाहरुको भनाई छ । तर यहि नेपाल हो जाहा भण्डै भण्डै २० देखि २५ लाख भारतीयहरुले नेपालमा रोजगारी पाइराखेकाछन् । तरकारी बेच्ने व्यापारी देखि, सिकर्मी,सुनचाँदी बनाउने कालीगढ, कपाल काट्ने हजम, डकर्मी, लगायत निर्माण कम्पनीका ईन्जिनियर समेत भारतीयछन् । त्यति मात्र काहा होर ठुला ठुला लगानी गर्ने भारतीय मुलका मानिसहरु समेत नेपालमा ढुक्कले व्यवसाय गरिरहेका छन् । कतिपय जापनीजहरुले नेपालमा कृषि फाम खोलेर आम्दानी गरिरहेकाछन् । त्यस्तै अन्य विदेशीले पनि नेपालमा व्यवसाय गरेर मनग्य आम्दानी गरिरहेको देखिन्छ ।

यता नेपालका राष्ट्रवादी भन्ने युवाहरु,दिनभर राष्ट्रवादका कुरा गर्ने विदेशीले बनाईदिएको मोबाईलमा भूमिमाने, वेलुका भारतले ईन्जेक्शन हानेर फलाएको तरकारी बोकेर कोठा जाने, मै हु भन्दै साढे बनेर हिडिरहेकाहरु युवाहरु हल्लाको पछि लागेर राजनीतिक पार्टीको कार्यक्रम अध्यक्ष, सचिव,उपाध्यक्ष, कोषध्यक्ष,जस्ता अनुहार देखाउन र मै हु भन्नाका लागि आफै बरालिएर अरुलाई समेत बरालेर हिडेको देखिन्छ ।

अर्को एक खालका युवाहरुको हल्ला विदेशमा जाने बित्तिकै आकाशवाट पैशा भर्ने जसरी हौवाको पछि लागेका देखिन्छन् । सीप केही नसिक्ने, बाकी रहेको समय राजनीतिक पार्टीहरुको कार्यकर्ता बनेर हिड्ने अनि जव व्यवहारिक अर्थात विवाह बन्धनमा बाधिन्छन् तब अर्थिक

व्यायभार थपिन थालेपछि पासपोर्ट बनाएर विदेश लाग्ने यस्तो छ । नेपाली युवाहरुको अवस्था हुनत सबै दोष राजनीतिक पार्टी र युवाहरुलाई लगाएर मात्र पार पाइदैन ।

यस्तो वातावरण सर्जना गर्ने अरु कोही नभएर सरकारमा पुगेका नेपालीको नीति निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायमा पुगेका जिम्मेवार व्यक्तिहरुले जिम्मेवारी भुलेर गरेका केही नकरात्मक कामले आजको अवस्था आएको मान्न सकिन्छ ।

के निरासा मात्र छ देशमा ?

सवैतर नेपालप्रति नकरात्मक सोच्नेहरुको लागि नेपाल देशमा केही छैन, बिप्रीयो, भक्तियो, सकियो भन्ने लागेको देखिन्छ । त्यो

विशेष गरेर भारततिरबाट आएका भारतीय मुलका व्यापारीले बढी यस्तो हल्ला फिजाउने गरेको देखिन्छ । भने अर्को चिनतिरको प्रभावमा व्यापार गरिरहेका नेपाली मुलका व्यापारीहरुले यस्तो हल्ला फिजाएको भेटिन्छ । त्यसैको पछि लागेर नेपालको विगेको सरकारी संरचना, नियत खराब भएका केही कर्मचारी, राजनीतिक पार्टीका केही नेता र समाजभित्र नै रहेका सघ, संस्थामा लागेका कुविचार भएका मानिसलाई देखाएर यो नेपाल विगेको, सकिदै गएको तर्क गर्ने गरेको देखिन्छ ।

नेपाल सभ्वाना नै सम्भावनाको देश हो भन्ने कुरा गर्ने मानिस थोरै मात्र रहेको र त्यस्ता योजना ल्याउन सक्ने, काम गर्न सक्नेहरुलाई निरुत्साहित पार्ने

» बाकी ६ पृष्ठमा

चिसोसँगै अस्पतालमा बिरामीको चाप बढ्दो

वीरगञ्ज- पर्सामा चिसो बढेसँगै रुघाखोकी, ज्वरो र श्वासप्रश्वासका बिरामी बढ्दै गएका छन् । केही दिनयता बढेको चिसो र शीतलहरका कारण सहर क्षेत्र तथा ग्रामीण बस्तीमा रुघाखोकी, ज्वरो, श्वासप्रश्वासका बिरामी ह्वात्तै बढेका हुन् ।

वीरगञ्जस्थित नारायणी अस्पताल, प्रभु अस्पताल, नेपाल मेडिसिटी बयोधा अस्पताल तथा ग्रामीण भेगका स्वास्थ्य संस्थामा अहिले बिरामीको चाप बढेको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय पर्साले जनाएको छ । दुधेवालकदेखि वृद्धवृद्धा रुघाखोकी, ज्वरो, श्वासप्रश्वास र निमोनियाको समस्याबाट पीडित भएका छन् ।

पछिल्लो केही दिनयतादेखि बढेको चिसोका कारण अस्पतालमा बिरामीको चाप बढेको नारायणी अस्पतालका सूचना अधिकारी डा उदयनारायण सिंहले जानकारी दिए । रुघाखोकी, ज्वरो, निमोनियालगायतका बिरामी दैनिक ३० देखि ४० जनासम्म उपचारका लागि अस्पताल आउने गरेको बताए ।

जागेश्वर उच्च मा.बिको ४८ औं अभिभावक दिवस सम्पन्न

काठमाडौं- गोरखा जिल्लाको भिमसेन थापा गाउँपालिका वडा नं ८ महादेवटारमा रहेको जिल्लाकै पुरानो विद्यालय जागेश्वर उच्च माध्यमिक विद्यालयको ४८ औं अभिभावक दिवस तथा वार्षिक उत्सव कार्यक्रम गरिएको छ ।

मङ्गलवार संधिय सांसद तथा पूर्व मन्त्री एकनाथ ढकालले पानसमा दिप प्रज्वलन गरेर विद्यालयको वार्षिक उत्सवको उद्घाटन गरे । वार्षिक उत्सवमा बोल्दै संधिय सांसद एकनाथ ढकालले संसदमा विचाराधिन अवस्थामा रहेको शिक्षा विधेयकलाई तत्काल पारित गर्न पहल गर्ने बताए । उनले विद्यालयलाई राजनीतिक मुत्त र प्रवधिमत्री बनाउने तर्फ लाग्नुपर्नेमा जोड दिदै आर्थिक अनिमियतता, नैतिक बिचलनबाट टाढा राख्ने र

बालमैत्री शिक्षा दिनुपर्ने बताए ।

सोही विद्यालयका पूर्व विधार्थी समेत रहेका सांसद ढकालले शिक्षाले मात्रै मानिसलाई न्यायको पक्षमा उभिन सक्ने बनाउने बताउँदै विद्यालयले धोक्ने विद्या हैन व्यवहारिक शिक्षा दिनु पर्ने बताए । उनले विद्यालयले विद्यार्थीहरुलाई घरमा नपाएको माया दिन सक्नु पर्नेमा जोड दिदै जीवनमा उच्च लक्ष्य र इमान्दार भएर अगाडि बढ्नु पर्ने बताए ।

उनले दुःख बिना सफलता आउँदैन भन्दै विद्यालयलाई आवश्यक परेको बेला जस्तो सुकै सहयोग गर्न तयार रहेको बताए । पूर्वमन्त्री समेत रहेका ढकालले विद्यालयले शैक्षिक गुणस्तर सुधार हुँदै गएको र अझै धेरै मिहेनत गरि २१ औं सताब्दी सुहाउदो अनुसन्धान मुलक शिक्षामा जोड दिने बताए । विद्यालयको शैक्षिक तथा भौतिक उन्नतिकालागि अभिभावकहरुको भुमिका महत्त्वपूर्ण हुने बताए ।

सांसद ढकालले शिक्षा मानिसको तेश्रो आँखा भएको बताउँदै शिक्षा बिना जिवन अन्धकार हुने भएकोले अवको शिक्षाले देश र जनता प्रति उत्तरदायी हुने नागरिक तयार गर्नु पर्नेमा जोड दिए । मौजुदा शिक्षा प्रणालीले उत्पादनसंग नजोड्न नसकेपनि प्राप्त श्रोत श्रोत साधनको उपयोग विद्यार्थीलाई अनुशासति, व्यवहारिक र लगनशिल बन्नमा उत्प्रेरित

» बाकी ६ पृष्ठमा

संसारको हरेक ठाउँबाट नेपालमा पैसा पठाउनको लागि भरपर्दो माध्यम

prabhu
Money Transfer

www.prabhumoneytransfer.com.np

प्रभुको कृपा

...मान्छे कसैले पनि कर्म लियर आएको हुँदैन । सिर्जना गरेमात्र भाग्य, रूप सुन्दर हुन्छ । मोहन कार्की

सम्पादकीय - - - - -

पुर्वधारको निर्माण गर्दा समावेशीता अपनाऔ ।

नेपालमा पुर्वधार जस्तै सडक, विद्युत, खानेपानी, अस्पताल लगायत पुर्वधारहरूको विकास गर्दा समावेशीता, सम्मान सुविधा पुग्ने तरिकाले निर्माण गर्नुपर्दछ । जसले नेपाल देशका जुनसुकै कुनामा रहेका नागरिकमा एकरूपता सुविधा पुगोस् ।

हुनत सरकारले सधै सवै नागरिकलाई सम्मान व्यवहार भन्ने सिद्धान्त लागु गरेको छ । त्यसमाथि विकट ठाउँहरूलाई प्रथामिकतामा राखेर काम गर्ने पनि भनेको छ । तर नेपालका मुख्य शहरमा सडक र गल्ली गल्लीहरूमा पेटी उप्काएर पुनः बनाउने गरेको हामी सवैले देख्दै आएका छौ ।

उत्ता देशका कुना-कुनामा ग्रबेल सडक समेत बन्न नसकेका र ग्रबेल भएका ठाउँहरूमा समयमा सम्भार नहुदा कतिपय ठाउँमा बिरामी बोक्ने एम्बुलेन्स समेत पुन्याउन समस्या भईरहेको छ । लेखाईका एकथरी भएपनि व्यवहारमा भने अर्कोथरी काम नेपालमा हुने गरेको छ । यसरी लेख्ने, बोल्ने एकाथरी काम गर्ने अर्कोथरी मानिसहरू नै नेतृत्वमा छन् ।

तिनै मानिसहरूले फेरी सार्वजनिकस्थलमा विकासका कुरा रट्न बाकी राख्दैनन् । उनिहरूले गरेका लेखाई, बोलाई र व्यवहारमा फरक परेको कारण देशलाई विकासमा परेको असर कतिपनि महसुस गर्दैनन् । किनकी उनिहरूलाई यस्तै चलनमा रमाउने बानी परिसकेको छ ।

त्यसकारण नागरिकहरूले जागरुक भएर आवश्यक नै नभएको ठाउँमा बाटो भत्काएर रकम सक्नु भन्दा त्यही रकम बाटो नै नबनेका ठाउँमा बाटो बनाउने वा बाटो बनेको तर स्तरउन्नति हुन नसकेको बाटोलाई स्तरउन्नति गरेर मानव यात्रा गर्न योग्य बनाउनु चै अत्यन्तै महत्वपूर्ण काम हो ।

यो महत्वपूर्ण काम हाम्रो नेपालमा भईराखेको छैन । दैनिक हजारौ, लाखौ मानिस हिडडुल गर्ने र सवैले देखिरहेकै ठाउँहरूमा जाहा आवश्यक भनईकन पनि पेटी भत्काएर, सडक उप्काएर भत्काउने, बनाउने गर्दै रकम सिध्याउने काम गरिरहेको देखिन्छ । यस्तो शहरमुखी विकास कार्यले शोभनिय देखिएको छैन ।

ऐन नियमहरू पनि यसका समस्या रहेको पनि बताईन्छ । त्यस्ता नियम ऐनमा समस्या हुन भने पनि सम्बन्धित निकायले यस्ता नमिल्दा अशोभनिय देखिने खालका विकासका नियम कानुन, ऐन संशोधन गरेर भएपनि विकास हुन नसकेका ठाउमा विकास गरेर कुना कुनामा बसेका नागरिकहरूलाई पनि सुविधा दिन थाल्नुपर्छ भने शहरमा भएका यस्ता भद्दा खालका विकास होइन छरितो जसले उत्पादन गरी विदेश निर्यात गर्ने वा स्वदेशमा आवश्यक पर्ने सामान बस्तु उत्पादन गरेर हजारौ शहरवासी वा अन्य ठाउँबाट आएका मानिसहरूलाई रोजगार दिनसक्ने तरिकाको विकास गर्न थाल्नुपर्छ । यस्ता नयाँ तरिकाहरू अपनाएर विकासका कामहरू थाल्यौ भने नेपालको विकास समावेशी हुनसक्छ । शब्द समावेशी, समानता भनेर बोलेर हुँदैन । व्यवहारमा उतार्न सक्ने हुनुपर्छ । यस्ता तरिकाहरू अपनाउदा उत्तम हुन्छ ।

मेदिनी शर्मा चूँदेली

भनिन्छ, मान्छे पढेर कि परेर जान्ने हुन्छ । यो नेपाली उखान हो । पढ्नु भनेको पुस्तकीय ज्ञान आर्जन गर्नु हो । पुस्तकको ज्ञानले धेरै जीवन्तता नपाउला तर अनुभवको ज्ञानले भने जीवन्तता पाएको हुन्छ ।

‘आगो ताप्नु मुढाको कुरा सुन्नु बूढा’को लोकोक्ति यसै चलिआएको होइन । यसभित्र केही चुरो अवश्य लुकेको हुनुपर्छ । चुरो भनेको बाहिरी सतहबाट नदेखिने भित्रको कडा वस्तु हो । यसले दैवी प्रकोप धेरै खपेर आफ्नो अस्तित्व कायम गरिसकेको हुन्छ ।

त्यस्तै हाम्रो समाजका प्रतिष्ठित ज्येष्ठ नागरिकले पनि अनुभव र ज्ञानले खारिएर आफ्नो अस्तित्व कायम गरिरहेका छन् । तिनबाट अति, उपदेश लिनु भनेको खारिएर निस्केको ज्ञान सञ्चय गर्नु हो ।

आफ्नो जीवनकालमा घटित घटनाको अध्ययन-चिन्तनबाट जीवन चलाइरहेका हुन्छन् । जाने-भोगेका कुराहरू मानसपटलमा दिगो रहिरहेका हुन्छन् र चाहेका बखत व्यक्त गर्न सकिने पनि हुन्छन् । हामीले पढ्ने गरेका पुस्तकहरू तिनै अनुभवका पारखी आँखाबाट बिछ्याइएका हुन् भन्न कसै लाग्छ ।

समाजमा प्रयोग हुँदै आएका जडीबुटी एवं अन्य कन्दमूलको कुरा गर्ने हो भने, जडीबुटी प्रयोग गरेर शरीरको रोग शान्त पार्ने र कन्दमूलको सेवनले शरीर पुष्ट बनाउने तथ्य बाहिर ल्याउनु पनि तत्कालीन समाजको खोजपूर्ण अनुसन्धान मान्न सकिँदैन र ? समयको युगान्तकारी परिवर्तनले गर्दा वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा वैज्ञानिकहरूले चन्द्रलोक, मंगल ग्रह, अन्तरिक्षको खोजी गरेजस्तै त्यतिखेरको खोजीद्वारा यहाँसम्म ल्याइपुन्याइदिनु त्यति सजिलो थिएन ।

आधुनिक भौतिकवादको मूल जग नै त्यतिखेरको यस्तै अनुसन्धान हो भनिन्छ । एक वस्तुको लोप नभई अर्को वस्तुको उत्पत्ति हुँदैन । थोपा-थोपाको विलय नभई सागर हुँदैन । जीवन भनेको सुख-दुःखको समिश्रण हो ।

जीवनमा सुखको खोजी गर्न दुःखसँग लाप्सा खेल्नुपर्दा आत्तिनुहुँदैन । दुःखमा नआत्तिनु सुखमा नमात्तिनु भन्ने उखान यसै चलिआएको होइन । हुन त भौतिक शास्त्रमा युवा-युवतीहरूलाई के थाहा ? वर्तमानको तीतोभित्र भविष्यको गुलियो छ भन्ने कुरा । अनेक दुःख-कष्ट भोगेर जीवन यात्रा टुंग्याउन लागेका आफ्ना अभिभावकका टाउकामा गिर खेल्न पक्केका आजका युवापिँढीमा होस होइन, जोशमात्र छउन्जेल उज्ज्वल भविष्यको सोच नभई वर्तमानको सुख-शान्तिको चाहनामात्र छ ।

राम्रो लाउनु, मीठो खानु, धेरै खर्चनुजस्ता भड्किला व्यवहार गर्न विनाउद्योग पितापुर्खाले आर्जेको सम्पत्तिले कसरी पुग्ला र ? अल्छ्याईको दास बनेर वर्तमानको रमाइलोमा रमाइरहेका छन् विनाखूवीकाहरू । यो कस्तो अनौठो हो ? मातृदेवो भव, पितृदेवो भव, गुरुदेवो भव, स्वाध्यायन प्रमद (आमा, बाबु र गुरुलाई देवता मान, आफ्नो अध्ययनमा नचुक) जस्ता नैतिक उपदेश बूढापाकाका अनुभवबाट निस्केका हुन् ।

भूगोलका सबैलाई दाजुभाइ सम्भ भन्नेजस्ता नैतिक तथा आदर्श वाक्यहरूले नै तिक बाटो हिँड्ने प्रेरणा दिएका छन् । यस्ता आदर्श उपदेशको वास्ते नराखी डिस्को,

डान्स, पप-गीतमा रमन चाहने युवा-युवतीहरूबाट कसरी देश निर्माणको आशा गर्न सकिन्छ र ? पाश्चात्य विकृति भित्रिँदै गइरहेको सन्दर्भमा हाम्रा ज्येष्ठ नागरिक अनुभवविहीन भइसकेका छन् । उदण्डता र उच्छृङ्खलता बढ्दो छ ।

भौतिक उन्नतिले छोएका आधुनिक भनाउँदाहरू शहरमा चर्चाचर्चाको नक्कल गर्दै कलिलो उमेरमा अस्पृश्यकुटित यौनजन्य स्वभावले केटीहरूले केटा साथी र केटाले केटी साथी छानेर गर्ने गफमा रमाइलो मान्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ । साथै वर्तमानको नेटजडित मोबाइलले एक-आपसमा माया-प्रेमको सम्बन्ध बढाएर, विचारको अपरिपक्वताले प्रथम गाँठो कसेर, घर-परिवारमा समस्या थपिदिने अनि व्यवहार पनि बिगार्न थालेका छन् ।

अहिलेको परिप्रेक्ष्यमा केटाकेटीहरूको हातमा रहेको मोबाइल नै अपरिपक्व वैवाहिक सम्बन्ध गराउने लमी भइरहेको छ । यसैले गर्दा अपरिपक्व विचारको परिणाम नेपालका जिल्लादेखि सर्वोच्च न्यायालयसम्म केटाकेटीको बीचमा भएको सम्बन्ध विच्छेद पत्रहरू चाड लाग्न थालेका कुराहरू सुन्नमा आएका छन् । हो, मोबाइल सदुपयोग गरेमा विश्वव्रह्माण्डका बारेमा सम्पूर्ण ज्ञान प्राप्त हुन्छ ।

तर दुरुपयोगमा हत्या, हिंसा, मानव तस्करी, बलात्कार, सुनचाँदी पसलको लुटपाट, एसिडको प्रयोगजस्ता विकृति बढ्न गएको अनुभव ज्येष्ठ नागरिकले गरिरहेका छन् । जसले आफ्ना परिवारका लागि जीवन समर्पण गरे, मनभरि मीठा कल्पना साँचे, दुःख-सुखको अनुभवले पाके, तिनै ज्येष्ठ नागरिकहरू आजका युवा-युवतीहरूको भौतिकताप्रतिको मोह देखेर खिन्न हुन पुगेका छन् । उनीहरू चाहन्छन्, देशका कर्णधार युवा-युवतीहरू कुलतमा नफसून्, नैतिक र चरित्रवान् बन्नु ।

अभिभावक अर्थात् आफ्ना आमाबाबुसमेत अपहेलित र तिरस्कृत हुन थालिसकेका छन् । बाँचुन्जेल आफ्ना बाबुआमाको दुःख-दर्द नचिन्ने, नजान्ने अनि देखेको भएर भौतिकतामा रुमल्लिरहेकाले शेषपछि गोहीको आँसु फारेर र पितृभक्ति देखाएर पिण्डपानी दिनुले के अर्थ राख्ला र ?

जन्म अवस्थाले गर्दा घर-परिवारका सदस्यहरू एक-आपसमा मिलेर बस्नुभन्दा उमेर पुगेपछि बाहिरिने परम्परा पाश्चात्य मुलुकमा भएजस्तै हाम्रो हिन्दू समाजमा पनि भित्रिएर परिवारका सदस्यबाट विछोडिई दुःख पाइने हो कि भन्ने डरले ज्येष्ठ नागरिकहरूको मुटु काँपिरहेको छ । कतिपय घरमा बाबु-छोरा, सासू-बुहारीका बीचमा महाभारत मच्चिएको नदेखिएको र नसुनिएको पनि छैन । यसले हिन्दू संस्कृतिको आदर्शलाई नै भड्काउँछ । ओम संस्कृतिको लोप गराउँछ । मातृ, पितृ, गुरुभक्ति, भ्रातृत्व, वात्सल्य, पति-पत्नी प्रेम, आतिथ्य सत्कार हाम्रो संस्कृतिका कुरा हुन् । हाम्रो हिन्दू संस्कृति एक-अर्काको कर्तव्यबोधमा अडेको छ ।

जन्माएर हुर्काउनेलाई आदर गर्नु र कृतघ्न बन्नु हाम्रो संस्कृति हो । एक-अर्कासित हातेमालो, सहयोग, सेवा, सद्भाव, स्नेहमा हाम्रो संस्कृति अडेकाले यसले शिष्टता, नैतिकता, क्षमाशीलता, धैर्यता आदिको पाठ सिकाएको छ । त्यसैले घर-परिवारका पाका तथा वर्तमानका युवा-युवतीहरू मिलेर बस्ने वातावरण पनि बिस्तारै बनाउँदै लैजानुपर्छ ।

ज्येष्ठ नागरिक भनेका समाजका ऊर्जावान् अगुवा हुन् । उनीहरूसित भएको ऊर्जालाई सदुपयोग गरी देश निर्माणमा लगाउन हामीले विभिन्न किसिमका कार्यक्रम दिन सक्नुपर्छ । ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गरिनुपर्छ ।

दैनिक जमघट गर्ने स्थान, धार्मिक चलचित्र प्रदर्शन, निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण, देश दर्शन भ्रमण, धार्मिक प्रवचन, भजन-कीर्तनको व्यवस्था गरिनुपर्छ । त्यस्तै क्यासेट, टीभी, हार्मोनियम, तबला, वीणा, कर्ताली, मुजुरा, बाँसुरीजस्ता साधनका साथै

खाजासमेतको व्यवस्था गरेर उनीहरूको पट्यार लाग्दो समयलाई मनोरञ्जन दिई व्यक्तित्व र अनुभवको कदर गर्न सक्नुपर्छ ।

भावी पिँढीमा ज्येष्ठ नागरिकहरूको आदर गर्नुपर्छ भन्ने भावनात्मक विकास गराउनुपर्छ । यसै कुरालाई ध्यानमा राखी सन् १९८२ को भियतनाममा सम्पन्न वृद्धवृद्धासम्बन्धी विश्व सम्मेलन अनुरूप संयुक्त राष्ट्र संघद्वारा पारित स्वतन्त्रता, सहभागिता, हेरविचार, आत्मपरिपूर्ति, सम्मानका यी पाँच सिद्धान्त राष्ट्रिय नीति र योजनामा समावेश गरी व्यवहारमा लागू गर्नुपर्छ ।

सन् १९९८ को वृद्धवृद्धासम्बन्धी मकाउ योजना र सन् २००२ को मोडेड अन्तर्राष्ट्रिय योजनामा वृद्धवृद्धाको विकास, स्वास्थ्य र समृद्धि अभिवृद्धि गर्ने भन्ने विषय समावेश गरेको पाइन्छ । त्यसै गरी तत्कालीन अवस्थामा नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ को मौलिक हकमा व्यवस्था गरिए अनुसार वृद्धवृद्धाको विशेष व्यवस्थाको विषयलाई अहिले उत्तिकै संरक्षण गर्न जरुरी छ ।

२०५१ सालमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री मनमोहन अधिकारीको पालामा सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने नीति अवलम्बन गरेअनुसार ज्येष्ठ नागरिकले भत्ता पाउँदै आइरहेका छन् । मनमोहनको सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गरेर ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान दिन थालेको हो । यसलाई अहिले पनि सबै ज्येष्ठ नागरिकले सम्झने गर्छन् । २०५८/०५९ देखि महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयले कार्यक्रम चलाउँदै आए पनि त्यतिमा मात्रै चित्त बुझाउने अवस्था भने छैन । तर यस कार्यक्रमलाई सकारात्मकरूपमा लिनुपर्छ ।

नेपाल राज्यको संविधान २०७२ को भाग ३ धारा ४१ मा मौलिक हकसम्बन्धी व्यवस्था गरी ज्येष्ठ नागरिकलाई राज्यबाट विशेष संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षाको हक हुनेछ भनी उल्लेख गरिएअनुसार शुरूका दिनमा दिएको सुरक्षा भत्तामा केही वृद्धि भएकाले समयसापेक्ष क्रमिकरूपमा वृद्धि गर्दै लैजानुपर्छ भन्ने आम ज्येष्ठ नागरिकको चाहना छ । औषधोपचार तथा यातायातमा सुविधाका लागि परिचय पत्रको व्यवस्था गरी पुरै नभए पनि ५० प्रतिशत छुट दिने निर्णयको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनुपर्छ ।

औषधोपचार ज्येष्ठ नागरिकलाई निःशुल्क दिने भनिए पनि व्यवहारमा लागू हुन नसक्नु दुःखद पक्ष हो । त्यसैले निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गरी यसलाई लागू गरिनुपर्छ । प्राणघातक रोगका लागि परिचय पत्रको आधारमा छुटको व्यवस्था भने गरिएको पाइएकै छ ।

छोराछोरीले आफ्नो आम्दानीको मासिक १० प्रतिशत आफ्ना मातापिताको हेरचाह, भरणपोषण, लालनपालनका लागि अनिवार्य छुट्याउने पर्ने विधेयक संसद्मा पेश गरिँदै छ । यो समाचार सत्यतामा आधारित हो भने सरकारको कदम निकै सकारात्मक मान्न सकिन्छ । कोही कसैको अवस्था निःसन्तान रहेछ भने उनीहरूका लागि भने विशेष व्यवस्था गरिनुपर्छ ।

वृद्धवृद्धाको सम्मान गर्ने बानीको विकास गर्नुपर्ने र ज्येष्ठ नागरिक कक्ष स्थापना गर्नुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिएको छ । परिवार तथा समाजको चेतनाको विकास गराउन र यसलाई अझ प्रभावकारी बनाउन अबको पाठ्यपुस्तकमा वृद्धवृद्धासम्बन्धी विषय समावेश गरी नैतिक शिक्षा दिन सके ज्येष्ठ नागरिकको सम्मान रहिरहनेछ । ज्येष्ठ नागरिकहरू हाम्रा श्रद्धाका मूर्ति हुन् ।

उनीहरू जिउँदा इतिहास हुन् । त्यसैले उनीहरूको सम्मान गर्नु भनेको शिक्षित तथा अनुभवी व्यक्तित्वहरूको सम्मान गर्नु हो । उनीहरूको ऊर्जाको कदर गर्नु हो । भविष्यमा आफै पनि कदर हुनु हो । यस गम्भीर र संवेदनशील विषयका बारेमा सबैले दायित्वबोध गरौं ।

(लेखक शर्मा मानु-६, चुँदी, तनहुँका ज्येष्ठ नागरिक हुनुहुन्छ ।)

महानगरपालिकाको...
पृष्ठ १ बाट जारी

सार्बजनिक यातायात परिषद्को पहिलो बैठक सम्पन्न भइसकेको जानकारी गराउँदै सम्बद्ध कार्यालयहरूसँग सहकार्य अगाडि बढाइएको बताए ।
अन्तरक्रियामा प्रस्तुतिकरण गर्दै अतिरिक्त प्रहरी महानिरीक्षक पोषराज पोखरेलले महानगरपालिकासँगको सहकार्यमा जनशक्तिमा प्रोत्साहन बढ्ने, प्रणालीमा सुधार हुने काम गर्न सकिने बताए । बागमती, विष्णुमती, धोवीखोला र मनोहरा करिडोरलाई दुईतर्फी सञ्चालन गराउन पाए सवारी चाप गराउन सकिने बताउँदै पोखरेलले, यसका लागि महानगरपालिकाको भूमिका आवश्यक रहेको बताए ।
जागेश्वर उच्च मा.वि...
पृष्ठ १ बाट जारी

गर्नु पर्ने बताए ।

कार्यक्रममा भिमसेन थापा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष अमृतादेबवी अवस्थीले विद्यालयलाई नुमना विद्यालयको रूपमा अगाडी बढाउन शैक्षिक, भौतिक तथा सामाजिक रूपले व्यवस्थित र विश्वसनियताको आधार निर्माण गर्नु पर्नेमा जोड दिईन् । उनले अभिभावक शिक्षा अव विद्यालयले हैन गाउँपालिकाले दिने बताउँदै विद्यालयको भौतिक पक्षलाईमात्र ध्यान दिँदा विद्यालयमा विद्यार्थीहरूलाई दिइने शैक्षिक कृयाकलालाई पनि बढी महत्व दिनु पर्ने बताईन् ।

शिक्षा विकास इकाई गोरखाका प्रमुख सुवास आचार्यले विद्यालयमा पढ्ने र पढाउने भन्दा पनि शिक्षकले किन र केका लागि कस्तो शिक्षा दिने भन्ने कुरा प्रष्ट हुनुपर्ने बताउदै विद्यार्थीहरूले पनि मैले किन र के पढ्ने भन्नेबारे प्रष्ट हुन आवस्यक रहेको बताउनु बताए । उनले भने विद्यार्थीहरूमा पढेर देशमै केही गर्छु र आफै स्वरोजगार बन्छु भन्ने भावनाको विकास गर्न अभिभावक, शिक्षक र समुदायले फरक वातावरण श्रृजना गर्नु पर्ने बताए ।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक यदुनाथ सापकोटाले विद्यालयको बार्षिक तथा शैक्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यक्रममा गाउँपालिका स्तरिय मा.वि विद्यालयहरूको लोक नृत्य प्रतियोगिता आयोजना गरिएको थियो । १० विद्यालयको सहभागित रहेको लोक नृत्य प्रतियोगितामा श्री जागेश्वर उच्च.मा.वि प्रथम, नव जागृती चण्डी मा.वि दोस्रो तथा प्रभात मा.वि तेस्रो भएका थिए । उनिहरूलाई सं्धिय सासद ढकालले मेडल तथा प्रमाणपत्र प्रदान गरे ।

मोबाइल पत्रकारिता तालिम...
पृष्ठ ५ बाट जारी

समेत रहनुभएका बागमती प्रदेश सभा सदस्य एवं रामेछापका सांसद युवराज चौलागाईंले तालिममा सहभागी पत्रकारहरूलाई प्रमाण पत्र प्रदान गर्नुभयो । सो कार्यक्रममा बोल्दै उहाँले सञ्चार रजिष्ट्रारको कार्यालयले यो तालिम र मिेछापमा आयोजना गरेकोमा धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो ।

यसभन्दा अघि पनि सञ्चार रजिष्ट्रारको कार्यालयले मन्थलीमै रेडियो प्राविधिकहरूका लागी तालिम संचालन गरेको थियो । उक्त कार्यक्रममा वो ल्दै सञ्चार रजिष्ट्रार रेवती प्रसाद सापकोटाले पत्रकारहरूलाई दक्ष बनाउन उनिहरूको आवश्यकता अनुसार तालिम प्रदान गर्दै आएको बताउनुभयो ।

आगामी दिनहरूमा पनि यस्ता तालिमहरूलाई निरन्तरता दिइने उहाँले बताउनुभयो । यहि मंसिर २६ गतेदेखी सुरु भएको तालिममा बागमती प्रदे शभरका २० भन्दा बढी पत्रकारहरूको सहभागीता रहेको थियो ।

प्रथम विद्यालय स्तरिय विश्वदर्शन योग प्रतियोगिता भक्तपुरमा सम्पन्न

काठमाडौँ- विश्व दर्शन अभियान नेपालद्वारा ‘प्रथम विश्वदर्शन योग प्रतियोगिता’ सम्पन्न भएको छ । उक्त कार्यक्रममा राजधानीको विभिन्न १३ स्कुलका १५० भन्दा बढि विद्यार्थीहरु सहभागीता रहेको थियो । चाँगुनारायण-४, भक्तपुरको नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेजमा आयोजित ‘प्रथम विश्वदर्शन योग प्रतियोगिता मा करिब ८ हजार विद्यार्थीबाट छनोटमा परेका १५० भन्दा बढी विद्यार्थीबीचलाई कक्षा समूह अनुसार विभिन्न ग्रुपमा विभाजन गरी विभिन्न योगासन गराई प्रतिस्पर्धा गरिएको थियो ।

आगामी दिनहरूमा योग र पुर्वीय दर्शनलाई शिक्षासंग जोड्दै हाम्रा भावी पुस्तालाई विद्यालय स्तरबाट हाम्रो दर्शन, सभ्यता, संस्कार तथा सन्तुलित भोगबारे ज्ञान प्रदान गर्ने उदेश्यले सन्तुलित भोग नै योगको पुर्वाधार हो भन्ने मूल नाराका साथ उक्त कार्यक्रम आयोजना गरिएको संस्थाका अध्यक्ष नारायण प्रसाद भट्टर।ई ‘सोऽहम्’ ले जानकारी दिएका हुन् । नेपालमै पहिलो पटक विद्यालयस्तरमा यो योग प्रतियोगिता संचालन गरेका छौ, आगामी दिनहरूमा अझै बढि भन्दा बढि विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई सहभागिता गराई योग प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिईने र विद्यालय स्तरबाटै योगलाई अनिवार्य सिकाईको विषय गराउन सके अझ राम्रो हुने संस्थाका सदस्य विनोद ढकालले कार्यक्रमा बताए ।

उक्त प्रतियोगितामा कक्षा ४ सम्मका छात्राहरूको समूहबाट हाइली क्रियटीभ स्कुलकी निष्क्षिका पोडेल प्रथम, छात्र समूहबाट श्रीयन्त्र स्कुलका र जत मगर प्रथम स्थान हाँसिल गर्न सफल भएका थिए भने कक्षा ५ र ६ का छात्रा समूहबाट अर्किड स्कुलकी प्रेमिका राई प्रथम, छात्र समूहबाट गोठाटार स्कुलका समीप राई प्रथम भएका थिय यसैगरी कक्षा ७ र ८ का छात्रा समूहबाट हाइली क्रियटीभ स्कुलकी जस्मीन कार्की प्रथम छात्रतर्फ अर्किड स्कुलका शिशिर जिरेल प्रथम स्थान हाँसिल भएका छन् ।

प्रथम, द्वितीय र तृतीय स्थान हासिल गर्न सफल विजयी सहभागिहरूलाई ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्रका साथ नगद पुरस्कार र सान्त्वनालाई ट्रफी प्रदान गरिएको थियो । योग प्रतियोगितामा राजधानीका अर्किड स्कुल, अक्षरा स्कुल, अक्षरिका स्कुल, हाइली क्रियटीभ स्कुल, गोठाटार स्कुल, विद्या आर्जन स्कुल, प्रारम्भ एकेडेमी, किङ्स लिवर्टी स्कुल, शिक्षालय नेपाल, श्रीयन्त्र स्कुल, द भेलोसिटी स्कुल, गोकर्णेश्वर नगरपालिका जोरपाटी नयाँबस्तीका टाइम लाइन स्कुल र विपुल शिक्षा निकेतन लगायतका १३ स्कुलका विद्यार्थीहरूको सहभागितामा प्रतियोगिता सम्पन्न भएको थियो ।

प्रतियोगिता समापनका प्रमुख अतिथि कागेश्वरीमनोहरा नगरपालिका, काठमाडौँका प्रमुख उपेन्द्र काकीले विद्यार्थीहरूलाई योग शिक्षातर्फ प्रेरित गर्ने उदेश्यले गरिएको कार्यक्रमको प्रशंसा गर्दै आयोजक संस्था र विद्यालयहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन दिएका थिए । निर्णायकको भूमिका त्रिभुवन विश्वविद्यालय योग विभागका अध्यापकद्वय डा.टी.पी. धमला कृष्णशरण (नाथ योगमा नेपालका पहिलो विद्यावारिधि) र डा.आनन्द गैरेले कुशलपूर्वक भूमिका निर्वाह गरेका थिए ।

हल्लाको देश...
पृष्ठ १ बाट जारी

काम माथि उल्लेख गरिएको भारतीय मूलका व्यापारी, र चिनिया प्रभावमा व्यापार गरिरहेकाहरूले नेपालको वास्तविक जग नबसोस् भन्ने उदेश्य राखेको सहजै देखिन्छ । त्यसैले वेला वेलामा बनिरहेका योजनाहरु एक्कासी रोकिन्छन् । नीति, नियम बनिसकेर पनि पास हुन सक्दैनन् । त्यो देखिदै आएको छ । यस्तो हुनको कारण नेपालको नेतृत्व गर्ने व्याक्तिहरूले आट र दृढता नभएको कारण यस्ता कार्य नकरात्मक पक्षले प्रशय पाएको देखिन्छ ।

नेपालले गर्न सक्ने सम्भावना र विकास

(कृपज) कृषि-पर्यटन-जलविद्युत: कृषिलाई आधुनिकीकरण गरेर जग्गाहरूलाई पकेट क्षेत्र छुट्याउनुपर्छ । ठुलो स्केलमा जसरी कम्पनी स्थापना गरेर मानिसहरूले अन्य वस्तु अर्थात सामान उत्पादन, बिक्री वितरण गर्छन त्यस्तै कम्पनीको रुपमा कृषिलाई प्रथामिकता राखेर परिणाम आउने गरी उत्पादन गर्ने र बिक्री वितरण गर्ने काम गर्न सक्नुपर्छ । जसमा भुमि प्रयोगको नीति प्रष्ट सहज र सजिलो उपाय अपनाउनुपर्छ कृषिमा जिवन देख्नेले योजना अनुसार काम गर्न पाउनुपर्छ । अहिले भईराखेको सरचना ब्याक्तिको नाममा जग्गा जमिन छ । त्यो ब्याक्तिको जमिन हुनुहुदैन ।

पर्यटन क्षेत्रको विकास: पर्यटन क्षेत्रको विकासको लागि जहाँ जहाँ सम्भावना हो तयस त्यस क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधारको व्यावस्था मिलाउने र कुन कुन देशका मानिस नेपालप्रेमी छन् । त्यो त्यो देशसँग सहकार्य गरेर त्यस देशका नागरिकहरूलाई लक्षित गरेर कार्यक्रमहरु बनाउने ताकि उनिहरु हाम्रो देशमा घुम्न आउदा उनिहरूले खुशी, आनन्द महसुस गरुण हामीले मनग्य आम्दानी गर्न सकौ । त्यसमा घरेलु उत्पादन स्थानीय उत्पादनको खपत लगायका योजना अनिवार्य लागु गर्न सक्नुपर्छ ।

जलविद्युतको विकास: जलविद्युत योजनाहरु जतिसक्दो चाडो निर्माण गर्ने र उत्पादन भएको विद्युत विशेष गरेर ग्रामिण क्षेत्रमा उद्योग खोल्ने उद्योगहरूलाई सहूलियतमा विद्युत उपलब्ध गराउने जसबाट धेरै भन्दा धेरै मानिसहरु रोजगार हुन्छन् । राज्यलाई त्यस उद्योगबाट उत्पादन वस्तु निर्यात हुदा व्यापार घाटा कम गर्न मद्दत पुग्छ भने राजश्वमा पनि वृद्धि हुन्छ । यो प्रचुर सम्भावना नै सम्भावना भएको देशमा हल्लाको पछि लाग्दा लाग्दा देश छोडेर भाग्नेहरूको संख्या बढेर देश रित्तो बनाउन लागेका छन् ।

कति दिनसम्म यसरी भागेर चल्छ । कतिदिन सम्म अर्काको दास बन्ने, आफ्नो देशमा जन्मभुमिमा निर्धक्कको जिवन वाच्न छोडेर अर्काको देशमा दास भएर बस्ने हल्ला गर्नेहरूको पछि लागेर होइन । कमि कमजोरीलाई सुधारेर नेपाललाई विकास गरेर विश्वको उदारणीय देश बनाउन सक्ने सम्भावना नेपालमा छ । यो काम गर्न विगतका असफल भएका तरिकाहरु सोभेर फाल्ने र सफा नियतको व्यवस्था निर्माण गर्नुपर्ने देखिन्छ । विकासको सम्भावनाको बोकेको देशलाई बिग्रको हल्लाको देश भनेर प्रचार नगरौ ।

पुस ७ गतेदेखि नारायणगढ-मुग्लिन सडक दैनिक बिहान ११ देखि दिउँसो ३ बजेसम्म बन्द हुने

चितवन- नारायणगढ-मुग्लिन सडकखण्डमा दैनिक चार घण्टा सवारी बन्द हुने भएको छ । सो सडकखण्डको तुइनखोलामा पुल बनाउन भित्तो काट्नुपर्ने भएकाले यही पुस ७ देखि सवारी बन्द गर्न लागिएको हो ।

बिहान ११ देखि दिउँसो ३ बजेसम्म सडक बन्द गरेर काम गर्न लागिएको नागढुङ्गा-मुग्लिन सडक आयोजना पश्चिम खण्ड (नारायणगढ-मुग्लिन)का सूचना अधिकारी ई कृष्ण आचार्यले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार पहिलो चरणमा तीन हप्ताका लागि सडक रोकेर भित्तो काटिने छ ।

गत वर्ष सो ठाउँमा पुल निर्माणका लागि भित्तो काटिएको भए पनि कडा चट्टान भएकाले काम कठिन भएपछि विस्फोटका लागि रोकिएको थियो । विस्फोटको अन्तिम तयारी हुँदै गर्दा पुनः एकपटक सडक रोकेर काट्ने तयारी गरिएको हो । शनिवार कुरिनटारमा चितवन, गोरखा र धादिङका प्रमुख जिल्ला अधिकारीसहितको उपस्थितिमा बसेको अन्तर जिल्ला बैठकले सडक रोकेर काम गर्ने निर्णय गरेको हो ।

सूचना अधिकारी आचार्यका अनुसार ६० मिटर अग्लो पहाड गत वर्ष २५ मिटर काटिएको छ । बाँकी ३५ मिटर ‘रक स्प्लटर’ र ‘हाइड्रोलिन ज्याक हेम्पर’ प्रयोग गरेर फोर्ने तयारी गरिएको छ । उनले भने, ‘टनेल, खानीलगायतमा प्रयोग गरिने विधि प्रयोग गरेर अन्तिम प्रयास गर्दैछौं ।’ यसबाट पनि फोर्न नसकिएमा अन्तिम विकल्पका रूपमा विस्फोट गराइने उनले जानकारी दिए ।

सो सडकका १९ पुलमध्ये चार पुल चार वर्षअघि निर्माण गरिएको थियो । बाँकी १५ पुल एकैसाथ ठेक्का लगाइएको थियो । अन्य कतिपय निर्माण सम्पन्न भएका छन् भने कतिपय अन्तिम चरणमा छन् । यो पुल भित्तो भत्काउन नसक्दा काम थाल्न सकिएको छैन ।

उनका अनुसार काली, नम्सी, रिग्दी, सिमलताल, भोर्ले, खोर, खहरे र जुगेडी पुल दुई महिनाभित्रमा सञ्चालनमा आउनेछन् । उनका अनुसार चारवटा एक महिनामै सञ्चालनमा आउँछ । आठवटै पुल सञ्चालनमा ल्याउन दुई महिना लाग्छ । ती पुलको पहुँचमार्ग बनाउने र रडरोगनलगायतका काम भइरहेको छ ।

गत मंसिरमा डुम्रे, चिसेन्जी, तोपे र लामो बालुवाको पुल सञ्चालनमा आएको उनले जानकारी दिए । थप आठ पुल सञ्चालनमा आएपछि नयाँ बन्दै गरेका १५ पुलमध्ये दुईवटा मात्र बन्न बाँकी रहन्छन् । आचार्यका अनुसार खहरेको पुल छ महिनाभित्रमा सञ्चालनमा आउने छ । यसपछि एउटा पुलमात्रै बाँकी रहने छ ।

गतको हिउँदमा सडक रोकेर दुईवटा पुल बनाउन हिस्को भत्काउन थालिएको थियो । सँगै भत्काउन थालिएको चिसेन्जी खोलाको आडको हिस्को भत्काएर पुलसमेत निर्माण गरिसकिएको छ । यो ठाउँमा ४० मिटर अग्लो हिस्को भत्काएर पुल बनाइएको हो ।

तुइनखोलाको हिस्को भत्काउन नसकिएपछि विस्फोटका लागि प्रक्रियागत काम पूरा गर्न समय लागेकाले गत हिउँदमा नै विस्फोट गर्ने गृहकार्य गरिएको भए पनि काममा ढिलाइ भएको थियो । उनका अनुसार हिस्को भत्काउन विस्फोटक पदार्थ ल्याउनका लागि अनुमतिप्राप्त भइसकिएको छ । आयोजनाले विभाग हुँदै गृह मन्त्रालय, रक्षा मन्त्रालय, पुनः गृह मन्त्रालय भएर अन्तिम अनुमति भारतीय राजदूतावासबाट पाएको जनाइएको छ । विस्फोटक पदार्थ ल्याउन केही ढिलाइ हुने भएपछि अन्तिम प्रयासको रूपमा भत्काउने तयारी गरिएको हो ।

अन्तराष्ट्रिय समाचार

गाजामा युद्धविराम गर्न फ्रान्सको आह्वान

तेल अभिभ- फ्रान्सकी विदेशमन्त्री क्याथरिन कोलोनाले आइतवार गाजा युद्धमा ‘तत्काल र टिकाउ’ युद्धविरामका लागि आह्वान गरेकी छन । युद्धग्रस्त प्यालेस्टिनी क्षेत्रको अवस्थाप्रति पेरिस ‘गहिरो चिन्तित’ बनेको उनले बताएकी हुन ।

कोलोनाले तेल अभिभमा आफ्ना इजरायली समकक्षी एली कोहेनसँगको टिप्पणीका क्रममा भनिन्, ‘धेरै सर्वसाधारण मारिएका छन्, अक्टोबर ७ को आक्रमणपछि इजरायलले आक्रामक रूपमा दबाव दिँदा सम्पूर्ण क्षेत्रमा तनाव बढेको छ ।’

प्यालेस्टिनी विद्रोही समूह हमासका अनुसार गाजामा युद्धविरामका लागि इजरायल बढ्दो अन्तर्राष्ट्रिय दबावमा परेको छ । गाजामा हमासविरुद्धको युद्धमा अधिकांश महिला र बालबालिकासहित १८ हजार आठ सयको मृत्यु भएको छ । इजरायली अधिकारीहरूको पछिल्लो आँकडाअनुसार हमासको आक्रमणमा अधिकांश सर्वसाधारणसहित करिब १ हजार १ सय ४० जनाको मृत्यु भएको थियो । हमासले २ सय ४० जनालाई बन्धकसमेत बनाएको थियो ।

मन्त्री कोलोनाले यौन हिंसामा परेकालगायत हमासको आक्रमणका पीडितहरूलाई विर्सन नहुनेमा जोड दिइन् । इजरायली विदेशमन्त्री कोहेनले लेबनानमा युद्ध रोक्नका लागि फ्रान्सले सकारात्मक र महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने बताए । इजरायल दक्षिणी लेबनानमा सशस्त्र समूह विशेष रूपमा शक्तिशाली इरान समर्थित हिजबुल्लाह समूहसँग नियमित रूपमा सीमापार गोलीबारीमा सामेल भएको छ । ‘इजरायलको उत्तरी सीमामा अर्को मोर्चा सुरु गर्ने कुनै मनसाय छैन तर हामी आफ्ना नागरिकहरूको सुरक्षाका लागि जे गर्नुपर्छ त्यो गर्नेछौं,’ कोहेनले भने ।

जर्मनीमा विद्युत्को आधाभन्दा बढी नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग हुने

बर्लिन- सन् २०२३ मा जर्मनीमा खपत हुने आधाभन्दा बढी विद्युत् पहिलो पटक नवीकरणीय ऊर्जाबाट उत्पादन हुने जर्मन ऊर्जा तथा पानी उद्योग सङ्घले सोमबार बताएको छ । प्रारम्भिक आँकडाअनुसार जर्मनीले यस वर्ष कूल पाँच खर्व १७ अर्ब किलोवाट घण्टा विद्युत् खपत गर्नेछ । सन् २०२२ मा उसले पाँच खर्व ४० अर्ब किलोवाट घण्टा खपत गरेको थियो ।

यसमा करिब ५२ प्रतिशत नवीकरणीय ऊर्जाबाट आउने सङ्घले बताएको छ । सन् २०२२ मा नवीकरणीय ऊर्जाको योगदान ४७ प्रतिशत थियो । सङ्घका कार्यकारी बोर्डका अध्यक्ष केसर्टटन एन्ड्रीले भने, “आँकडाले हामी सही मार्गमा रहेको देखाउँछ ।” सन् २०३० सम्ममा आफ्नो ८० प्रतिशत विद्युत् वायु र सौर्य ऊर्जाबाट प्राप्त गर्ने जर्मनीको लक्ष्य छ ।

यद्यपि युरोपको सबैभन्दा ठूलो अर्थतन्त्र भएको मुलुक जर्मनीमा ऊर्जा उत्पादनलाई डिकार्बोनाइज गर्ने योजना सन् २०२२ मा युकेनमाथि मस्कोको आक्रमण र त्यसपछि रुसले अत्यावश्यक ग्यास आपूर्तिमा गरेको कटौतीका कारण अस्तव्यस्त भएको छ ।

ग्यासमा आधारित विद्युत् उत्पादनको दबाव कम गर्नका लागि सरकारले कोइलाबाट चल्ने पुराना संयन्त्रहरू अनलाइन ल्याएको छ । पुनः सक्रिय कोइला संयन्त्र सन् २०२४ मार्चसम्ममा सञ्चालन हुनेछ । जर्मनीले सन् २०२३ मा पाँच खर्व आठ अर्ब किलोवाट विद्युत् उत्पन्न गर्न तयारी गरेको सङ्घले बताएको छ । यसमा एक चौथाइ (२६ प्रतिशत) कोइलाबाट आउने छ ।

सन् २०२२ मा प्रदूषक जीवाश्म इन्धनको विद्युत् उत्पादनमा करिब एक तिहाइ हिस्सा थियो । सन् २०३० सम्ममा जर्मनी कोइलाबाट सम्पूर्णरूपमा बाहिर निस्कने उसको प्रतिज्ञामा अडिग छ तर आशङ्का कायमै छ ।

बर्लिनले वायु टरबाइन स्थापना गर्नका लागि कर्मचारीतन्त्रमा कटौती गर्ने प्रण गरेको छ र ‘स्वच्छ’ हाइड्रोजनमा चलाउनका लागि परिवर्तन गर्न सकिने स्थितिमा मात्र नयाँ ग्यासबाट चल्ने विद्युत् संयन्त्रहरूलाई अनुमति दिने योजना बनाएको छ । यद्यपि केही पर्यवेक्षकहरूले गति अझै पनि सुस्त रहेको बताएका छन् ।

जर्मनीले पनि यसै वर्षको अप्रिलमा उसको बाँकी अन्तिम आणविक ऊर्जा संयन्त्रलाई बन्द गरेको छ । यो उसको लामो समयदेखिको योजनावद्ध कदम थियो । आणविक ऊर्जा संयन्त्रले जलवायु लक्ष्यहरू हासिल गर्न कठिन हुनसक्ने तर्क केही आलोचकले दिएका छन् ।

